

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Solia păcii

Din Crăciun în Crăciun sufletele creștine au tresăltat de bucuria Nașterii Domnului și mereu au răsunit în colindele noastre și-n graiurile Sfinței Evanghelii solia păcii depline, adusă păstorilor din Betleem de îngerii ce-au rostit pentru ei și pentru întreaga omenire de totdeauna: „Pe pământ pace, între oameni bunăvoire” (Luca 2, 14).

Din an în an, în aceste luminoase zile de sărbătoare, ne-am întărit și mai mult credința că întruparea Mântuitorului Iisus Hristos și Nașterea Sa e solia păcii desăvârșite, a împăcării noastre cu Dumnezeu, a împăcării cu sine însuși, precum și a păcii între oameni și am rămas cu statornică încredințare că împlinirea Evangheliei ne îndeamnă și la sprijinirea împlinirii marelui fel al omenirii — pacea —, pentru că pe primele pagini ale Evangheliei stă „predica de pe muntele Fericirilor”, predică ce cuprinde îndemnul și binecuvântarea Mântuitorului: „Feriți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema” (Matei 5, 9).

Noi creștinii sintem convinși că bucuria duhovnicească și lumina nopții sfinte a Nașterii Domnului trebuie păstrate în toate zilele vieții noastre.

Noi avem statornică încredințare că Dumnezeu se preamărește de credincioși prin credința făptuitoare, plină de dragoste față de ori ce om ce dorește cu tot dinadinsul pacea și luptă pentru ea.

Noi credem și mărturisim că Dumnezeu se preamărește de credincioși și prin pacea și bunăvoirea dintre ei, prin plinirea soliei păcii din clipa Nașterii Domnului.

În lumina credinței noastre, când privim la cei ce de pe înălțimea sacilor de aur și din dosul mormanelor de arme ucigătoare vor să împingă lumea în viltățile unui nou război nimicitor și vor să deschidă gurile reci ale unor noi morminte, vedem tot mai limpede că solia păcii trebuie să răsune tot mai puternic și lumea celor ce le e scumpă și sfântă pacea trebuie să-și stringă tot mai mult rîndurile în jurul neclintitei străjuitoare a păcii — Uniunea Sovietică.

Cu Uniunea Sovietică în frunte, țările socialiste și toți oamenii iubitori de pace și luptători pentru pace din lumea întreagă, au încrestat pe răbojul acestui an ce se apropie de sfârșit mari, trainice și răsunătoare izbînzii întru apărarea păcii.

Solia păcii adusă omenirii de Întruparea Fiului lui Dumnezeu ne îndatorează și ne îndreptățește ca și pe viitor să fim aceeași statornici și hotărîți luptători pentru pace ca și pînă acum.

Nașterea Domnului ne dă încredere și hotărîre de a fi și pe viitor solitori și slujitori ai păcii cu fapta și cu cuvîntul, cu tot ce avem mai bun, mai curat și mai înălțător în noi.

Nașterea Domnului -- praznicul păcii și al înfrățirii

„Pe pământ pace...” (Lc. 2, 14)

Praznicul Nașterii Domnului este începutul tuturor bucuriilor creștine.

Este însă sigur că toată bucuria, care se revărsa de la peștera din Vifileem și luminează întreg praznicul se concentrează în solia cea mare a păcii pe care ne-o aduce imnul îngeresc: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire” (Lc. 2, 14). Pacea este darul cel mai de preț pe care-l face Dumnezeu oamenilor la Nașterea Fiului Său. Pacea este o lucrare mare și sfântă, absolut necesară fericirii omului în viață.

Pământul a auzit multe cîntări frumoase pînă la corul îngeresc din Noaptea sfântă, dar niciuna n-a avut un ecou mai puternic și un efect mai minunat ca acest imn care a umplut văzduhul de bucurie sfântă. Cauza este că azi Fiul lui Dumnezeu se face Fiul Omului, se îmbracă în haina smerită a trupului nostru ca să rămîna cu noi în veci, iar prin viața și învățătura Sa să ne deschidă drum către viața cea veșnică.

Solia Crăciunului este unică în istoria izbăvirii sufletului omenesc, fiindcă aduce pace, bunăvoire și unire între toți oamenii care sint frați între ei. Dacă în această clipă solemnă Tatăl cerească găsește de bine să ne trimită pacea Sa, este o dovadă strălucită că dintre toate darurile din lumea aceasta nici unul nu se ridică peste ea, că nimic nu este mai de dorit și de mai mare folos vieții noastre decît pacea, adică împăcarea cu Dumnezeu și armonia voinții noastre cu voința Lui și cu a semenului nostru.

Istoria și îndeosebi istoria sec. XX-lea ne arată că omenirea, secătuită de marile pagube materiale și morale provocate de războaie, înselează adînc după pace. De la o margine la alta a pământului oamenii de bine doresc pacea și luptă pentru așezarea ei în relațiile interindividuale și internaționale. Mai mult decît oricînd altădată, fiecare ne dăm seama că cel mai prețios bun nu este decît pacea, că nu este pe lume un imn mai melodos decît al păcii cîntat de îngerii în noaptea de Crăciun, după cum nu este în viața omului o misiune mai înaltă și mai sfântă, decît să facă pace între oameni, popoare și state. În inima omenirii arde tot mai puternic dorința de pace și crește lupta pentru cauza ei. La fel creștinii din toată lumea, își întind mina frățeste și discută în congrese problema păcii, iar Mișcarea ecumenică și Consiliul Mondial al Bisericilor, cheamă azi la colaborare și luptă duhovnicească pe toți creștinii pentru unirea tuturor, „pentru pacea a toată lumea”. Și credem că prin ajutorul lui Dumnezeu întrupat nu va fi departe ziua cînd

De pe înaltele creneluri ale cetății divine, smeriți dar neadormiți străjeri, veghem ivirea eternelor zori ale păcii vestite de îngerii în noaptea sfântă.

Preot Ilie V. Iacobescu

acest ideal cereșc va fi realizat, pentru că sufletul omenesc de pretutindeni se luminează, se purifică și se înnoiește.

Hristos cel ce se naște azi în Vifileem este pacea noastră (Ef. 2, 14), ne dă pacea sufletului care este armonia cu Dumnezeu — prin ascultarea și împlinirea poruncilor Lui — cu aproapele și cu noi înșine.

Dar Nașterea Domnului e nu numai izvorul păcii, ci și leagănul înfrățirii. Au venit la Vifileem oameni din toate neamurile, de toate culorile, de toate profesiunile, credințele și calitățile morale, de toate vîrstele și sexele, etc., pentru ca uniți să înalțe imn de slavă lui Dumnezeu și pentru fericirea vieții lor. Marea comunitate de viață care s-a înfăptuit prin înfrățirea tuturor la ieslea sfîntă ne-o redă Sf. Ioan Hrisostom astfel: „Împărații au venit să se închine Împăratului cereșc al Slavei, soldații, ca să slujească generalisimului puterii, femeile, ca să vadă pe cel născut din femeie, spre a schimba în bucurie durerile femeii, fecioarele, ca să vadă copilul Fecioarei; ...pruncii, ca să vadă pe cel ce s-a făcut prunc; bărbații, ca să vadă pe cel ce s-a făcut om și care a vindecat răutățile robilor; păstorii, ca să vadă pe Păstorul cel bun care și-a pus sufletul pentru noi; preoții, ca să vadă pe cel făcut Arhiereu după rînduiala lui Melhisedec. Și ca să spun pe scurt, au venit toți păcătoșii să vadă pe mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii: magii aduc daruri, păstorii binecuvîntînd, vameșii evanghelizînd, femeile păcătoase purtînd mîr, Samarianca însetînd la izvorul vieții, hananianca avînd credință neîndoielnică” (Cuvîntări la praznice Împărătești. Buc. 1942. D. Fecioru, p. 26—27). Au venit toți să aducă „osonale” Unului Născut din Tatăl mai înainte de veci și din mama Fecioară la „plinirea vremii”, Celui ce a luat trupul nostru stricăcios să-l preamărească și să-l facă nesticăcios. Au venit toți să adore taina Vifileemului care ne umple de mirare. Căci zice același Părinte: „Cel bătrîn de zile s-a făcut copil; cel care sta pe scaun înalt și preaslăvit este așezat în iesle; cel nepipăit, cel simplu, cel necuprins și necorporal, este cuprins de mîini omenesti, cel ce a rupt legătura păcatosului se înfașă în scutece, pentru că vrea aceasta. Vrea să preface necinstea în cinste, să îmbrace cu slavă pe cel ce este neslăvit, să arate chip de viețuire virtuoașă. Pentru aceea ia trupul meu ca eu să fac loc cuvîntului lui și luînd trupul meu îmi dă Duhul Lui, ca dînd și luînd să-mi aducă visteria vieții. Ia trupul meu ca să mă sfințească, îmi dă Duhului Lui ca să mă mîntuiască” (Ibid, p. 31).

Sfînta Întrupare zmulge sufletul din izolarea, din individualismul feroce, care dezbină și rușinează și în locul lui sădește duhul iubirii și legea dreptății desăvârșite.

Întruparea Domnului este dovada dragostei înfînjite a lui Dumnezeu Tatăl față de toți oamenii

(Continuare în pag. 2)

Sf. Ierarh Nicolae

Sfânta noastră Biserică a rânduit în cursul unui an mai multe zile de sărbătoare, în care se face fie pomenirea unor fapte din viața Mintuitorului — numite sărbători împărătești — fie pomenirea Maicii Domnului sau a unor sfinți. Intre cele mai de seamă sărbători închinat sfintilor se numără și ziua Sf. Ierarh Nicolae din Mira Lichiei.

Sf. Nicolae s-a născut în anul 270 în orașul Patara din Lichia, în partea de miazăzi a Asiei Mici. Părinții săi, care se crede că purtau numele de Teofan și Nona, erau oameni temători de Dumnezeu. Ei au crescut pe fiul lor în duhul învățături și al evlaviei creștine. De aceea, el de mic a cunoscut credința creștină, ducând o viață aleasă și bine plăcută lui Dumnezeu. După moartea părinților săi, moștenindu-le averea, începu să facă fapte de milostenie, ajutând numeroși oameni săraci, orfani și văduve. Este bine cunoscută fapta ajutorării a trei fete sărace, al căror tată nu avea banii trebuitori cu care să le înzestreze. Deși voise ca această faptă să rămână necunoscută — ca și altele de alminteri — pînă la urmă a fost aflat și astfel ajunge din ce în ce mai iubit de către toți. Mulți credincioși doreau să-l vadă preot și chiar episcop, dar el le arăta că nu este vrednic de asemenea slujiri.

S-a întâmplat ca în vremea aceasta să moară arhiepiscopul din orașul Mira, din provincia Lichia. Clerul și credincioșii și-au îndreptat atunci gândurile către Dumnezeu, rugându-L să le lumineze mințile, spre a putea să-și aleagă un vrednic arhipăstor. În cele din urmă s-a luat hotărîrea să fie ales acela care în ziua rânduită va intra primul în biserică să se roage. Și a fost voia lui Dumnezeu ca acel prim închinător să fie Sf. Nicolae. Cu toate că el arătase alegătorilor săi că nu este vrednic pentru această slujbă, a fost totuși așezat în scaunul de înfruntător al Bisericii din orașul Mira Lichiei.

Alegerea sa ca arhiepiscop în Mira s-a petrecut tocmai în vremea celor de pe urmă persecuții ale împăraților romani împotriva credinței creștine. Astfel, în vremea împăratului Liciniu, a fost aruncat în temniță și supus la chinuri și Sf. Ierarh Nicolae. El a fost eliberat, împreună cu alți creștini, din porunca împăratului Constantin cel Mare, întorcîndu-se în mijlocul păstorilor săi.

După încetarea persecuțiilor, s-a ivit o nouă tulburare în Biserică. Acum a apărut învățătura greșită a lui Arie, care arăta că a doua persoană a Sf. Treimi, adică Dumnezeu Fiul, n-ar fi de aceeași ființă cu Dumnezeu Tatăl. Pentru curmarea disputelor și tulburărilor provocate de arianism, împăratul Constantin cel Mare convocă în anul 325 în orașul Nicea un sinod ecumenic, adică a toată lumea, la care au luat parte 318 Sf. Părinți, între care era și Sf. Nicolae. El și-a ridicat aici glasul, osîndind cu tărie învățătura greșită a lui Arie și apărînd dreapta credință.

Ca arhipăstor al credincioșilor din Mira, Sf. Nicolae și-a închinat toate ostenele pentru bi-

nele lor, el fiind un adevărat mîngietor al săracilor, părinte al orfanilor și apărător al văduvelor. Cei care i-au scris mai tîrziu viața, pomenesc de multe sale binefaceri săvîrșite ca arhiepiscop. Astfel, în mai multe rînduri a izbutit să aprovizioneze cu grîu pe locuitorii din Mira, amenințați cu foamea, scăpînd mii de vieți de la moarte. Tot el salvă viața a trei tineri osîndiți pe nedrept la moarte de către guvernatorul provinciei Lichia.

Pentru viața sa curată și pentru multele sale fapte de milostenie, Dumnezeu a învrednicit pe Sf. Ierarh Nicolae și cu darul facerii de minuni. Astfel, niște corăbieri surprinși de furtună pe mare, au fost salvați datorită unei rugăciuni pe care au făcut-o către Sf. Nicolae. Tot prin puterea unei rugăciuni către el au fost salvate viețile a trei oișeri, osîndiți pe nedrept la moarte.

De Crăciun

Nașterea Domnului și Mintuitorului nostru Iisus Hristos — Crăciunul — este un mare praznic creștinesc, praznic grăitor despre multe și alese învățături pentru tot sufletul credincios.

Astfel, venind „la plinirea vremii”, Hristos Domnul a rupt zăpădul păcatului, ne-a scos din umbra morții și ne-a adus, cu El și prin El, puțința refacerii legăturii noastre fîești cu Dumnezeu-Tatăl. Și mai mult încă: „Celor ce l-au primit, celor ce cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu” (Ioan 1, 12). În aceeași vreme, născîndu-se dintr-o fecioară curată — din Sfînta Fecioară Maria — ne-a arătat limpede cît de mare este, înaintea lui Dumnezeu, curăția sufletească și trupească, cît prețuim noi în fața Tatălui Cereșc. Căci deși „nu din sînge, nici din poftă trupească, ci de la Dumnezeu s-a născut” (Ioan 1, 13), Hristos Iisus a luat trup ca al nostru, adică trup omenesc. „Fiind în chip de Dumnezeu, n-a socotit o răpire a fi El întocmai cu Dumnezeu, ci s-a deșertat pe Sine, luînd chip de rob, făcîndu-se asemenea oamenilor și așîndu-se la înfățișare ca un om” (Filipeni 2, 6—8), afară de păcat. Cum arată și Sf. Evanghelist Ioan: „Cuvîntul trup s-a făcut și s-a sălășluit întru noi și am văzut mărirea Lui, mărirea ca a unui născut din Tatăl, plin de har și de adevăr” (Ioan 1, 14).

Luînd însă trup omenesc, Mintuitorul Iisus Hristos „s-a smerit făcîndu-se ascultător pînă la moarte” (Filipeni 2, 8). El a unit adică smerenia cu ascultarea.

Intr-adevăr, Dumnezeu-Fiul a venit între noi îmbrăcat în haina celei mai desăvîrșite smerenii. Insuși cadrul în care s-a născut Domnul este osebit de smerit și de simplu. Căci doar nu într-un palat măreț, bogat și strălucitor s-a născut El, ci într-un sărac „sălaş dobitoicesc”; nici în leagăn cald și aurit nu a fost așezat ca prunc, ci într-o iesle, pe „fin uscat”; nu cei mari, bogați și puternici din acea vreme i-au fost închinători, ci păstorii smeriți din preajma Vișleemului. Abia mai apoi l-au cercetat și niște magi. Dar Irod împăratul l-a urit și l-a prigunit încă din leagăn.

Smerit și ascultător față de Dumnezeu și față de oameni s-a dovedit El și mai tîrziu, și pînă la moartea pe cruce (Filipeni 2, 8).

La vîrstă de doisprezece ani s-a dus și a poposit în templul din Ierusalim, pentru că „în casa Tatălui Său i se cădea să fie” (Luca 2, 49). La Iordan, botezîndu-se de la Ioan i-a zis acestuia: „Așa se cuvine să împlinim toată dreptatea” (Matei 3, 15). Și pe ucenicii Săi i-a povățuit să se îmbrace în haina smereniei și a ascultării (Matei 22, 21). Iar în cele mai grele clipe ale vieții Sale pămîntești a arătat cea mai deplină ascultare față de Dumnezeu, rugîndu-se: „Părintele meu, de este cu putință să treacă de la mine paharul acesta, dar nu precum voiesc eu, ci precum voiești Tu” (Matei 26, 39). „„Fie voia Ta!” (Matei 26, 42).

Sf. Ierarh Nicolae a murit într-o zi de 6 decembrie, probabil în anul 341. Cinstitele sale moaște au fost învrednicite de asemenea de darul facerii de minuni. La multă vreme după moartea sa, ele au fost duse în orașul Bari din Italia.

Sf. Nicolae este unul dintre cei mai iubiți sfinți, nu numai de către credincioșii din Biserică Ortodoxă Romînă, ci și de credincioșii din alte părți. Evlavia și dragostea lor față de Sf. Nicolae se arată prin numeroasele biserici care-i sînt închinat, prin pictarea de icoane cu chipul său sau cu întîmplări din viața sa, prin purtarea numelui său de către credincioși, prin unele legende și chiar colinde care amintesc de el.

Privind la viața și faptele sale bune să ne rugăm lui să ne ajute și nouă să fim implinitori ai voii Domnului și lucrători ai binelui și păcii în lume.

M. Păcurariu

Față de toate acestea, Mintuitorul Iisus Hristos ne-a și putut lăsa, pe bună dreptate, indemnul: „Învățați-vă de la mine, că sînt blind și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre” (Matei 11, 29). Dar iarăși, pentru toate acestea, ca și pentru multe altele asemenea lor, „Dumnezeu l-a preînălțat și i-a dăruit Lui nume mai presus de orice nume” (Filipeni 2, 9), învrednicindu-l și să stea, pururea, „de-a dreapta Tatălui”.

De aceea, și noi, „Fiului celui născut fără stricare din Tatăl, mai-nainte de veci, și mai pe urmă din Fecioara intrupat fără de sămînță, lui Hristos-Dumnezeu să-i strigăm: Sfinț este, Doamne!” (Catavasie).

D. Călugăr

Sfîntul Atanasie cel Mare

Viața și activitatea Sf. Atanasie cel Mare se împletesc cu o seamă de frămîntări bisericesti care au dus la fixarea unor adevăruri de credință care erau puse în discuție de către diferiți schismatici.

Născut la anul 295 în Alexandria (Egipt) din părinți de frunte, a avut posibilitatea să primească o frumoasă educație în școli laice și creștine. Încă din timpul studiilor elementare este remarcat de către Sf. Alexandru — viitor episcop de Alexandria — care îl ia sub directă sa îngrijire. Cînd Sf. Alexandru a ajuns episcop, îl luă pe Sf. Atanasie ca secretar al său. Lectura autorilor buni din antichitate îi dă posibilitatea Sfîntului Atanasie să își formeze un stil elegant, clar, energic, fiind capabil să trateze adevărurile de credință cu multă demnitate.

Pentru formarea sa spirituală, la anul 315, s-a dus în deșert unde a petrecut un timp îndelungat lingă renumitul părinte Antonie, despre care spune că: „I-am fost discipol, și ca Eliseu, turnam apă pe mîinile acestui nou Ilie”, față de care avea un deosebit respect.

La anul 318 a fost hirotonit diacon de către profesorul său Alexandru, care atunci ocupa scaunul patriarhal al Alexandriei. După această dată Sfîntul Atanasie a ajuns secretar al Patriarhului Alexandru, care încîntat de cunoștințele, noblețea și virtutea sa, a dorit să-l aibă totdeauna cu el și nu lua nici o hotărîre pînă ce nu-l întreba. Cunoștințele Sfîntului Atanasie au folosit mult în disputele cu schismaticii meletieni și arieni.

Ca diacon și secretar al patriarhului Alexandru îl însoți pe acesta la sinodul de la Nicea din 325. În cadrul discuțiilor preliminarei Sfîntul Atanasie jucă un rol decisiv în combaterea arianismului și în condamnarea lui Arie. Cinci luni după închiderea Sinodului de la Nicea, patriarhul Alexandru se îmbolnăvi și muri. Conducător de inspirație cerească, recomandă clerului și credincioșilor să așeze în locul său pe Sfîntul Atanasie, repetîndu-i de trei ori numele. După relațiile unor istorici, Sfîntul Atanasie s-a ascuns de frică să nu-l ridice pe scaunul de patriarh.

Nașterea Domnului...

(Continuare din pag. 1)

care sînt fii și frați între ei, este mărturia dreptății Sale că voiește să se apropie de toată creația rațională, făcută după chipul și asemănarea Sa ca să fie fericită în veci.

Prin trăirea în Duhul lui Hristos Dumnezeu, în afirmarea practică a dragostei de om, de fiecare în parte, dobîndim pacea, unirea și înfrățirea.

Prilej de emoții curate și izvor de bucurii, Crăciunul este clipă de meditație sfîntă pentru creștini pe care îi chiamă să lupte pentru o viață mai bună pentru toți oamenii de pe glob. El îi chiamă să sprijinească lupta popoarelor pentru pace, ca să se îplinească vestea: „Pe pămînt pace, între oameni bunăvoire”.

Preot Simion Radu

Unitatea din iubire

Dar clerul și credincioșii aleseră pe Sfântul Atanasie într-un glas, iar alegerea aceasta a fost confirmată de episcopii Egiptului care s-au adunat la Alexandria în anul 326. Activitatea și-o începu prin a vizita pe credincioșii din Eparhie și pe cei din insula Tabena. Cu această ocazie hirotoni preot pe Pahomie din insula Tabena. Vrajmașii săi arienii și meletienii nu îi dădură însă mult răgaz pentru a-și desfășura în liniște activitatea de păstor. Ei s-au unit și au căutat să lovească cu vrajmășie, ducând la exilarea Sfântului Atanasie în cinci rânduri. Ei au fost sprijiniți, în acțiunile lor nedemne, de către unii din împărați, care făceau parte fie din secta arienilor, fie din cea a meletienilor.

În februarie 332 Sfântul Atanasie a fost chemat la curtea împărătească pentru a se justifica de învinuirile meletienilor. El reuși să se desvinovățească, iar adversarii săi au fost aspru pedepsiți. Se întoarse la Alexandria unde a fost primit cu mare cinste. În anul 333 din nou a fost chemat în fața cenzorului din Antiohia, spre a se justifica de unele acuze. El se dezvinovăți din nou, iar împăratul Constantin trimise trei scrisori alexandrinilor pentru a se pune pace în Biserică. Totuși prin uneltirile arienilor și meletienilor Sfântul Atanasie, împreună cu alți episcopi, au fost convocați la un sinod în anul 335 la Tyr. După fel de fel de acuzații neîntemeiate Sfântul Atanasie părăsi sinodul — care era format din adversari de-ai săi meletieni și arieni — iar sinodul îl condamnă. Sfântul Atanasie a plecat atunci la Constantinopol la împărat pentru a cere dreptate, dar felul în care a prezentat apărarea nu a plăcut împăratului — care era arian — și l-a calificat ca „insolent, orgolios, un factor de dezordine și discordie”. Astfel Sfântul Atanasie a fost exilat în 7 noiembrie 335 la Treviri în Gallia. De aici Sfântul Atanasie a ținut legătura cu credincioșii săi din Alexandria prin epistole.

În anul 337, după o absență de doi ani și patru luni, Sfântul Atanasie se întoarce din nou la Alexandria, unde a fost primit de credincioși cu lacrimi de bucurie. Dar arienii scorniră noi învinuiri la adresa Sfântului Atanasie, îi ocupară scaunul de patriarh și-l obligară prin prefectul Egiptului să părăsească din nou Alexandria. La părăsirea Alexandriei, Sfântul Atanasie a trimis o enciclică tuturor bisericilor, chemând la unitate episcopii bisericilor și descriind suferințele eparhiei sale.

În anul 339 părăsește Egiptul și se îndreaptă, împreună cu doi credincioși ai săi, Ammoniu și Isidor, spre Apus, poposind la Roma mai bine de trei ani. Aici consolidează teologia romană și pune bazele monahismului apusean. Și de aici, ca și din primul exil, Sfântul Atanasie se îngrijește prin epistole de credincioșii săi din Alexandria și își continuă lupta pentru reintegrare.

La 346, octombrie 21, Sfântul Atanasie intră din nou în Alexandria, după o absență de peste șapte ani. A fost primit cu entuziasm de credincioși, care se grămădeau pe acoperișuri sau în calea sa așterneau covoare, agitau stâlpi de finic, aprindeau torțe. Cei zece ani de păstorire în scaun ce au urmat exilului al doilea, au fost plini de roade. În acest interval mulți credincioși au ajuns să cunoască deplin învățătura adevărată creștină, iar episcopii au primit multe epistole pentru întărirea credinței ortodoxe.

În anul 356 Sfântul Atanasie, în urma morții împăratului Constans, a fost din nou obligat de arieni să fugă în pustiu, unde a petrecut șase ani printre pustnici, fără a pierde legăturile cu biserica sa alexandrină.

În anul 362 Sfântul Atanasie se întoarce din nou la Alexandria unde ținu un sinod în care stabili condiții ușoare pentru împăcarea foștilor arieni cu ortodoxii. Faptul că hotărârile acestui sinod au dat roade îmbucurătoare, nu a fost pe placul împăratului Iulian Apostatul, care deși el îl readuse pe Sfântul Atanasie la Alexandria, hotărî să-l exileze din nou, rostind la adresa Sfin-

Din adincul înțeles al întrupării Cuvîntului, se desprinde — între multe altele — și adevărul că unitatea răsare, crește și rodește bogat din iubire.

Unitatea deplină dintre cele trei Fețe (Persoane) ale Sf. Treimi își are rădăcina în iubirea lor reciprocă. Din această unitate a izvorit hotărîrea — în deplină înțelegere cu celelalte două Persoane din Sf. Treime — lui Dumnezeu-Tatăl de a trimite pe Dumnezeu-Fiul în lume ca să mîntuiască omenirea căzută în prăpastia păcatului.

Rod al unității divine izvorite din iubire, venirea în lume a Mîntuitorului avea să restabilească — prin iubire — unitatea dintre Dumnezeu și om, care a fost frîntă prin căderea omului în păcat. Prin întreaga Sa activitate săvîrșită din iubire, activitate care culminează în moartea pe cruce și în învierea din morți, Mîntuitorul mijlocește împăcarea omului cu Dumnezeu: „Căci în El a binevoit Dumnezeu să împăce toate cu Sine” (Col I, 20). Prin aceasta, a deschis posibilitatea împăcării dintre toți oamenii; căci cine este împăcat cu Dumnezeu trăiește în comuniune armonioasă cu semenii săi, toți purtători ai aceleiași „chip al lui Dumnezeu”. Drept aceea, adevăr grăiește Sf. Apostol Pavel prin cuvintele: „Din El, tot trupul .. își săvîrșește creșterea, potrivit lucrării măsurate fiecăruia din mădulare, și se zidește întru dragoste” (Ef. 4, 16).

tului Atanasie cuvinte grele, dar el nesupunindu-se a fost proscris. Văzîndu-se în această situație Sfântul Atanasie a fost nevoit să fugă, dar își asigură prietenii că persecuția lui Iulian e „un nouaș care trece”. Se retrase astfel din nou în pustiu unde vizită pe trăitorii din Tebaida. În 363 murind împăratul Iulian Apostatul, și urmîndu-i Iovinian, acesta rechemă îndată pe Sfântul Atanasie și îl rugă să-i dea o mărturisire de credință normativă de care să se știe ținea și el. Sfântul Atanasie întocmi această mărturisire de credință și o duse împăratului. Dar la anul 365, prin moartea împăratului Iovinian și venirea lui Valens — un arian — ca împărat, Sfântul Atanasie a fost din nou exilat. Dar peste mai puțin de patru luni el a fost chemat din nou în scaunul de patriarh.

La anul 368 Sfântul Atanasie a început zidirea bisericii din cartierul Mendidion al orașului Alexandria, pe care o sfinți la 7 august 370 și care mai tirziu avea să-i poarte numele.

Sfântul Atanasie trecu la cele veșnice în 2 mai 373, după ce-și hirotoni ca urmaș pe fratele său Petru.

Cele cinci exiluri pe care le-a suferit Sfântul Atanasie, arată că viața sa a fost o luptă continuă, dusă pentru menținerea adevăratei credințe ortodoxe niceene, împotriva ereticilor arienii și meletieni. „El era așa de smerit — zice Sfântul Grigorie de Nazianz — că nimeni nu putea să ducă mai departe această virtute ca el. Blind și plăcut, primea pe toți. Cuvîntările sale aveau ceva plăcut, în așa fel încît cuprindea toate inimile, mai ales prin felul său de viață. Observațiile sale erau fără amărăciune, iar laudele serveau drept lecții; știa să le măsoare așa de bine și pe unele și pe altele, încît măsura cu bunătațea unui părinte și lăuda cu gravitatea unui dascăl. Era indulgent fără slăbiciune și tare fără asprime. Oricine putea să găsească în el ceva de imitat. Era sîrguincios în rugăciune, aspru în ajunări, neobosit în privegheri și în cîntarea psalmilor, plin de dragoste către săraci, blind cu cei mici”.

Pentru lupta pe care a dus-o în menținerea Ortodoxiei și pentru sfințenia vieții lui, Sfântul Atanasie a fost numit „Stîlpul Ortodoxiei” și este cinstit ca unul din marii Părinți ai Bisericii lui Hristos. Biserica noastră îl prăznuiește la 18 ianuarie.

Diacon C. Voicu

Prin toate acestea, Mîntuitorul ne-a arătat și ne-a învățat că adevărata viață, de unitate și colaborare rodnică, își are rădăcina în iubirea față de semen. Aceasta sparge piedicile și îngrădirile egoismului și ale tuturor celorlalte păcate ce izvorăsc din el și deschide drum larg și trainic spre solidaritate frățească. Din acestea decurge viața de armonie și de propășire neconținută.

Omul este în mod firesc o ființă deschisă pentru alții, pentru semenii săi. El simte trebuința să-și comunice gândurile sale semenilor săi și să le primească pe ale acestora. El este ființa care gîndește și grăiește mai bine în relație cu alții, în comuniune. Faptul că omul este o ființă cuvîntătoare, dovedește că el este o făptură deschisă pentru alții, menită să trăiască nu în izolare, ci împreună cu alții, în obște.

Aceasta pentru că viața de comuniune în obște este o condiție a realizării umane, adică omul se plînește numai în colaborare cu semenii săi. Desăvîrșirea omenească este legată de comuniune, de viețuire în obște.

Omul nu poate trăi normal în separație ca un întreg suficient sieși. El se simte insuficient în izolare. Umanul nu se poate realiza direct, într-o creștere neîntrepută, în izolare, ci în comuniune, în solidaritate. În relație cu semenii săi, puterile omului cresc, sint îndrumate pe calea dezvoltării sănătoase. Intre om și om este un schimb continuu, prin care se realizează o îmbogățire în comun. Nimeni nu se poate îmbogăți singur, în izolare de alții.

Comunitatea (obștea), viețuirea împreună cu alții în solidaritate frățească, joacă un rol pozitiv multilateral în viața insului. Toată viața lui normală se desfășoară în sinul ei, este îndrumată de ea, e umplută și determinată de ea.

Duhul comunității reciproce frățești izvorăște și se hrănește din iubire, care este drumul spre desăvîrșire în comun. Cea mai bună cale a îmbogățirii în comun este iubirea. Înălăturînd toate piedicile ce rezultă din egoismul nefiresc și care îi sărăcește pe toți, dar mai ales deschizînd total pe oameni unii altora, iubirea mijlocește un schimb al ființelor omenești, din care rezultă o îmbogățire reciprocă. Căci din dragostea insului față de semenii săi și din dragostea semenilor săi față de el, izvorăsc în om puteri nebănuite de mari. Mai mult: prin iubirea reciprocă se realizează deplin unitatea dintre oameni.

Numai omul descătusat de îngustimea orizontului egoist și deschis spre o viață de frățietate își poate da seama de folosul în comunitate, în colectiv, de rolul binecuvîntat pe care îl joacă unitatea din iubire în viața omenească.

Pentru toate acestea, Sf. Scriptură a adus în lume îndemnul spre o viață de comuniune adevărată, spre solidaritate între inși, din iubire.

Cel care ne-a dat cea mai măreață și mai grăitoare pildă de solidaritate frățească este Mîntuitorul. El se ridică hotărît împotriva egoismului, cea mai mare piedică împotriva solidarității frățești, și trezește simțul de dăruire pentru semenii prin propovăduirea iubirii de Dumnezeu și de aproapele (Mt. 19, 19; 23, 39; Lc. 10, 27; In. 13, 34—35).

Dar culmea neasemuitei Sale dăruiri de Sine pentru alții o înfăptuiește Mîntuitorul prin moartea Sa pe cruce. Prin aceasta, a scris cu singele propriei Sale ființe cuvintele: „Mai mare dragoste decît aceasta nimeni nu are ca viața lui să și-o pună pentru prietenii” (In 15, 13).

Reflectînd puternic duhul exemplului dat de către Mîntuitorul, Sf. Scriptură este străbătută de firul roșu al ideii de solidaritate omenească.

Din ideea că toți creștinii formează un trup, adică un mănunchi de mădulare nevoite să se sprijinească unele pe altele, Sf. Apostol Pavel desprinde datoria creștinilor de a se iubi și ajuta

(Continuare în pag. 4)

Colindă de Crăciun

Toată ceata creștinească

Toată ceata creștinească,
Astăzi să se veselească
C-o stea mare s-a ivit
Sus la sfântul răsărit.

Și străluce cu tărie
Vestind mare bucurie
Că veșnicul Dumnezeu
A trimis pe Fiul Său.

Să se nască-n Viilaim
Precum a poruncit David
Să se facă mîntuire
De la veșnica perire.

Lui Adam celui căzut
Cu tot neamul de demult
Ba și la ceilalți toți
Următori a lui nepoți.

Că s-a născut pe pămînt
Astăzi Mesia cel sfînt
Aceasta au dovedit
Trei crai de la răsărit.

Cînd îngerii sus cîntau
Jos păstorii fluierau
Alergat-au ca să vază
Ce-i să fie-atîta rază.

Și aflare-nfășiat
Pruncu-n esile culcat
Și Fecioara prea curată
Sta lingă el supărată

Căci în Viilaim oraș
Nu s-a căpătat sălaş
Și născut pe Fiul sfînt
In esile jos pe pămînt.

Irod marele-mpărat
Foarte rău s-a supărat
Din vorba celor trei crai
A făcut un mare vai!

Căci toți pruncii i-a tăiat
Cîți împrejur i-a aflat
S-a gîndit fără folos
C-a tăiat și pe Hristos.

Pe Hristos nu l-a tăiat
Tatăl sfînt l-a apărat
Că pe înger l-a trimis
De-a spus lui Iosif în vis,

A lui Irod cuget rău
Spre Fiul lui Dumnezeu
Ș-a sculat pe Mariia
Ș-au fugit în Iudeia.

Pină la Egipt s-au dus
Cu dulcile prunc Iisus
Ș-a scăpat de moartea rea
Ce Irod a face vrea.

Cată Doamne din tărie
Spre cei ce se roagă ție
Și praznicul luminat
Ce cu drag l-am așteptat

Fă la toți de bucurie
Și nouă de veselie.
Culeasă de: Pr. I. Danciu
Almașul Mic de Munte (Orăștie)

O carte folositoare

Fiecare popor a prins în cuvinte puține, pentru a fi spre povața urmașilor, o parte din experiența îndelungatei sale istorii, o parte din înțelepciunea sa — în ceea ce numim îndeobște proverbe populare. Avîndu-le ca temelie și model, oameni de seamă din sinul multor popoare ne-au lăsat, în diverse scrieri rămase de la ei, cugetări asemănătoare, unele mult răspîndite și mult îndrăgite, constituind adesea adevărată hrană sufletească și călăuze sănătoase de conduită pentru cei ce și le-au însușit.

Astfel de cugetări, numite de obicei maxime, ne prezintă Dl acad. Tudor Vianu, în culegerea sa intitulată: „Dicționar de maxime comentat” (București, Editura științifică, 1962, 296 p.). După cum însuși autorul arată în primele rînduri ale prefeții, lucrarea reprezintă „o carte de învățătură liniștită și de meditație”, cu menirea „de a trezi și de a îmbogăți mintea omului și de a orienta conduita lui”.

Cartea reprezintă o muncă de mare migală și pricepere, și, după cum tot autorul ne spune, ea este „adresată publicului mai larg, dar mai cu seamă tineretului, pentru a-i oferi o bogată materie de reflecție filozofică, observații numeroase asupra omului și a societății, îndemnuri către o viață mai înaltă, un instrument de cultivare a minții și de întărire a caracterului”.

Așezîndu-le alfabetic, după ideea pe care o cuprind, și explicînd o bună parte din ele, Dl acad. Tudor Vianu a mai urmărit să dea în această carte numai acele maxime de care a fost convins că vor contribui la „iubirea de viață și de oameni”, la credința oamenilor „în vocația lor pentru fericire, dreptate și libertate”.

Pentru a ne da seama mai bine de conținutul cărții, în continuare vom reproduce cîteva din bogatul număr de maxime cuprinse în filele ei.

„Omul desăvîrșit roșește de teamă ca acțiunile sale să nu rămînă în urma cuvintelor” (Lun Ju).

„Ceea ce te face și te menține voios și fericit este numai activitatea” (J. P. Richter).

„Ești dator să spui adevărul, nu să vorbești mult” (Democrit), sau: „Adevărul așteaptă, minciuna e grăbită” (A. Vlahuță).

„Una din condițiile de căpetenie pentru ca arta să aibă putere moralizatoare și educatoare este moralitatea artistului însuși, înălțimea morală, intelectuală la care a ajuns el” (C. Dobrogeanu-Gherea).

„Nu poate fi drept omul care se lasă stăpînit de ban” (Democrit), cu adaosul autorului că lăcomia de bani este una din rădăcinile nedreptății.

„Bani răscolesc împărățiile și mare cetăție le surupă” (Miron Costin).

„Gîndurile bune, chiar dacă sînt uitate, nu pier” (Publilius Syrus).

„Iartă pe alții adesea, niciodată pe tine însuși” (Publilius Syrus).

„Există platoșă mai puternică decît o inimă curată?” (Shakespeare).

„Cel mai înțelept este acela care nu crede că este înțelept” (N. Boileau).

„Cine dorește să facă bine, bate la ușă; cine iubește, găsește ușa deschisă” (R. Tagore).

„Numai aceia trăiesc, care fac binele” (L. N. Tolstoi).

„A te lipsi de bucurie spre a face pe alții să se împărtășească de ea, tocmai aceasta e dovada omeniei și a bunătății tale” (T. Morus).

„Există numai două virtuți. O, de-ar fi de-a pîruri unite: bunătatea mereu puternică, puterea mereu bună” (F. Schiller).

„Alege mai bine paguba decît cîștigul cu ocară, căci cea dintîi îți aduce numai odată nechez, pe cînd cel de al doilea totdeauna” (Chilon, unul dintre cei șapte înțelepți ai Greciei vechi).

„Înțeleptul nu-și agonisește comori. Cu cît dă mai mult altora, cu atît stringe pentru sine” (Lao Tse).

„Acela care se slujește de încurajare și de cuvinte convingătoare, pentru a îndruma pe cineva pe căile virtuții, va izbuti mai bine decît acela care invocă legea și folosește constrîngerea. Căci este probabil că acela care se ferește de a face o faptă nedreaptă numai pentru că legea îl oprește, o va săvîrși în secret, în timp ce acela care a fost călăuzit pe drumul datoriei sale prin convingere nu va face rău, nici în secret, nici în față. De aceea, omul care făptuiește binele cu înțelegere și cunoștință de cauză va rămîne totdeauna hotărît și drept” (Democrit). Convingerea e superioară constrîngerii ea metodă a educației morale — comentează autorul.

„Omul mare este cel care nu și-a pierdut inima sa de copil” (Meng Tsen).

„Credința care nu acționează este oare o credință sinceră?” (J. Racine). Desigur că nu. Acțiunea este nu numai dovada unei credințe, dar și consecința ei inevitabilă — comentează autorul.

„Cei ce privesc cu multă seamă - La alții, cum privesc la sine; - Cei ce privesc ca la o mamă - La ori și ce femei străine; - Cei ce privesc cu ris, ori teamă - La bani, ca la un rău ce vine; - Aceștia toți cumînți se cheamă, - Căci toți privesc precum e bine” (Gh. Coșbuc).

„Cumpătarea și munca sînt cele două leacuri adevărate ale omului: munca îi sporește pofta de mîncare, iar cumpătarea îl împiedică să abuzeze de ea” (J. J. Rousseau).

„Dă ceea ce vrei să dai, înainte de a fi rugat; este dăruit numai pe jumătate ceea ce a fost cerut” (F. Rûkkert).

„Desăvîrșirea este scopul suprem și inaccesibil

omului; acțiunea înfinită de a se desăvîrși este menirea sa” (J. G. Fichte).

„Doliul este umbra ce-o aruncă cei duși în altă lume asupra chipurilor celor rămași pe pămînt” (M. Eminescu).

„Nu lăsa să te bată vînturile în toate părțile! În tot ce faci, caută dreptatea și în toate gîndurile caută adevărul” (Marc-Aureliu).

„Dacă îndepărtezi dreptatea, regatele nu sînt decît mari bande de tîlhari”, maximă luată din lucrarea Fer. Augustin: De civitate Dei, autorul mai reproducînd și pasajul următor: „Augustin povestește că Alexandru cel Mare prinzind pe un pirat, acesta i-a spus: „Fiindcă am o navă mică, mă numesc pirat și fiindcă ai o flotă mare, ești împărat”.

„Cuvintele te învață, exemplele te pun în mișcare” (Maximă cu izvor incert).

„Acela ale cărui zile vin și se duc lipsite de fapte bune, ca și foalele unui fierar, deși suflă nu trăiește” (Panciăntantra).

„Ferice de cine nu suspină după ce n-are și se veselește cu ce are” (Epictet).

„Omul cel mai fericit este acela care face fericți pe cit mai mulți oameni” (D. Diderot).

„Nu există legătură mai sfîntă decît frăția între oameni” (N. Gogol).

„Plăcuta pace e potrivită oamenilor; minia sălbatică aparține fiarelor” (Ovidiu).

Acestea și încă multe alte asemenea maxime vin să ne arate frumusețea cărții de care am vorbit, ea fiind cu adevărat „un instrument de cultivare a minții și de întărire a caracterului”, așa cum arată autorul.

Ea se recomandă singură spre citire și meditare.

Gh. Papuc

Unitatea din iubire

(Urmare din pag. 3)

reciproc (Rom. 12, 4 și urm.; I Cor. 12, 12; Ef. 4, 25; Tesal. 4, 9 și urm.). De aceea, el dă îndemnurile: „datori sîntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor fără putere” (Rom. 15, 1); „Nimeni să nu caute ale sale înlesniri, ci fiecare pe ale aproapelui” (I Cor. 10, 24).

Edificatoare și grăitoare sînt și sfaturile Sf. Părinți apostolici. Sf. Barnaba zice: „Nu trăiți singuratici, închizîndu-vă în voi înșivă, „ci adunați-vă la un loc, cercetînd ceea ce este de folos obște”. La fel Sf. Ignatie: „Muncii împreună, străduiți-vă împreună, alergați împreună, priveghiați împreună”. De asemenea: „...fiți toți în unire, cu inima neîmpărțită... Căci unde este dezbinare și minie, acolo nu este Dumnezeu”.

În cadrul mișcării generale spre o viață de comuniune, noi credincioșii creștini trebuie să lîm un exemplu viu de unitate frățească din iubire.

Prin aceasta, ajutăm și noi la dezvoltarea formelor de comunitate în care a început să trăiască poporul nostru.

Nimic nu-i înfrățește pe oameni așa de mult ca munca împreună pentru interese și idealuri comune. Căci în muncă își dau mai bine seama oamenii cît sînt de necesari unul altuia. De aceea, în muncă învață oamenii să se prețuiască, să se cîntească, să se ajute și să fie recunoscători unul față de altul. Munca împreună aduce o creștere de puteri nebănuite de mare, precum și o deosebită bucurie sufletească.

Luînd exemplul de la eroismul constructiv al celor ce se dăruiesc din plin pentru ridicarea vieții de obște, să ne facem factori și mai activi ai proșării patriei noastre!

Unitatea din iubire este binecuvîntată de Dumnezeu. Ea îmbogățește viața omenească și o face să meargă tot înainte. Dar mai presus de toate, ea este izvor al păcii, în condițiile căreia putem realiza fericirea de aici și cea de dincolo.

C. Sirbu